

ה"ת 14775/04/20 - אריאל אסולין נגד מדינת ישראל

בית משפט השלום בירושלים

ה"ת 14775-04-20 אסולין(עצור/אסיר בפיקוח) נ' מדינת ישראל
תיק חיצוני: 88663/2020

בפני כבוד השופט דוד שאול גבאי ריכטר
המבקש/הנאשם אריאל אסולין (עצור/אסיר בפיקוח)
ע"י ב"כ עו"ד מיכאל עירוני

נגד
המשיבה מדינת ישראל
ע"י תביעות ירושלים

החלטה

לפניי בקשה דחופה להחזרת תפוסים ושחרור חשבונות בנק.

רקע

נגד הנאשם הוגש כתב אישום בת"פ 35412-03-20, המייחס לו עבירה של החזקת סם שלא לצריכה עצמית לפי סעיף 7(א) ו-7(ג) רישא לפקודת הסמים המסוכנים (נוסח חדש), התשל"ג-1973 (להלן - **הפקודה**). מעובדות כתב האישום עולה, כי ביום 1.3.2020 אחרי הצהריים, נתפסו בהקשר למבקש סמים מסוג חשיש במשקל של 1,948 גרם נטו, כאשר המבקש החזיק בסם, בין היתר, בחניון תת קרקעי של הבית בו מתגורר, מוסלק בארון בתוך שקיות, ומחולק ל-20 יחידות. כמו כן החזיק המבקש בביתו, בתוך פח הזבל שבמטבח כסף מזומן בסך 28,000 ₪, 2,000 דולר ו-50 אירו, ובמזווה שבבית החזיק כסף מזומן בסך 6,710 ₪.

במסגרת כתב האישום הודיעה המשיבה, כי היא מבקשת להכריז על המבקש סוחר סמים ולחלט את הכסף המזומן שצוין לעיל, טלפונים סלולריים וכן סך של 56,155 ₪ המצויים בחשבון מספר 391576 בסניף 748 בבנק הפועלים בירושלים (להלן - **החשבון**), זאת בהתאם לסעיפים 36א(א)+(ב) לפקודה.

בד בבד עם הגשת כתב האישום הוגשה בקשה לעצור את הנאשם עד לתום ההליכים נגדו, תוך שהושגה הסכמה שקיבלה תוקף של החלטה, כי הנאשם יעצר עד לתום ההליכים במתכונת של פיקוח אלקטרוני (מ"ת 35376-03-20).

טענות הצדדים

הנאשם עותר לשחרר את החשבונות שנתפסו ועוקלו ע"י המשיבה, מעשה שלדבריו הותיר את הנאשם ואשתו חסרי

יכולת להתנהל כלכלית. כמין-כן עותר הנאשם להשיב לו את הכספים שנתפסו. לגבי מכלול החשבונות והתפוסים טוען הנאשם, כי מסר הסברים טובים לגבי מקורותיהם.

מנגד טוענת המשיבה, כי כבר בתחילת החקירה, עת התברר יותר מצב הדברים, שוחררו חשבונות בנק שנתפסו, ובתוכם חשבון בנק שהכין יתרת כספי חסכון ממקורות לגיטימיים. אשר לחשבון ולכספים שנתפסו בדירה מצינת המשיבה, כי על-פי החזקה שבדין, מדובר ברכוש שמקורו בעסקאות סמים, והנטל להפריך את החזקה מוטל על הנאשם, שלא הצליח לעשות כן, ולו בראשית ראיה, בין היתר לנוכח שתיקתו העקבית בחקירות במשטרה. עוד נטען כי גם אשת הנאשם לא סיפקה הסברים מניחים את הדעת. המשיבה מצינת, כי לא תתנגד לשחרור החשבון לצורך פעילות שוטפת, בכפוף להפקדה שוות ערך ליתרת הזכות שבחשבון.

לבקשתי, תיק החקירה הועבר לעיוני ולמדתי את כולו.

ביום 3.5.2020 התקיים דיון ובו חזרו הצדדים על טענותיהם. בנוסף ציין הסניגור, כי התפוסים מוחזקים שלא כדין, שכן לא הוגשה בקשה לסעדים זמניים ולחילוט לפי סעיף 36(ו)א לפקודה, ואף לא נתבקשה הארכת תוקף החזקת התפוסים. בסיום הדיון אפשרתי לסניגור להשלים טענות ולהציג מסמכים התומכים בטענות המבקש, כפי שאכן עשה.

המדינה מצדה, הגיבה להשלמת הטענות של הסניגורים. היא שבה על טיעוניה, **ובמסגרת תגובתה, ולא בהליך עצמאי, צירפה כנספח, בקשה למתן סעדים זמניים מכוח סעיף 36(ו)א לפקודה, החתומה ע"י פרקליט המחוז.** הבקשה הוגשה ללא רשות בית המשפט.

הסניגור השיב על כך בטענה, שעצם הגשת הבקשה לסעדים זמניים באיחור ובאופן שבו הוגשה, היא אישור לטענתו כי כלל לא הוגשה לכתחילה.

בעקבות עמידת המדינה על דרישתה לחקור את הנאשם ועדים מטעמו, קבעתי דיון שהתקיים, ובו, בסופו של יום, נשמע הנאשם עצמו, כאשר המדינה ויתרה על עדים אחרים.

יצוין, כי לאחר סיום הדיון קיבלתי לידי את תיק החקירה שבו עיינתי, וכן את תיק החקירה של השותף שגם בכולו עיינתי.

דין והכרעה

הדין

סעיף 36א לפקודה עניינו "חילוט רכוש בהליך פלילי", והוא מסמין את בית המשפט בהליך העיקרי, לאחר הרשעת נאשם בעבירה של עסקת סמים, להורות על חילוט רכבו לאוצר המדינה, אם שימש או נועד לשמש כאמצעי לביצוע העבירה או ששימש או נועד לשמש לאפשר את ביצוע, או שהושג, במישרין או בעקיפין, כשכר העבירה או כתוצאה

מביצועה, או שיועד לביצועה.

על כך מציין כב' השופט אלרון בע"פ 2163/17 **גברילוב נ' מ"י** (מיום 21.3.2018) בפסקה 15:

"סעיף 36א לפקודת הסמים המסוכנים דן בסמכות בית המשפט להורות על חילוט רכוש בהליך פלילי בגין עבירות סמים, ובתוך כך קובע בסעיף משנה (ב) כי משהוכרז אדם כסוחר סמים, יצווה בית המשפט בגזר הדין 'כי בנוסף לכל עונש יחלוט לאוצר המדינה כל רכוש של הנידון שהושג בעבירה של עסקת סמים, אלא אם כן סבר שלא לעשות כן מנימוקים מיוחדים שיפרט'. רבות נכתב על תכליות החילוט, ביניהן תכלית הרתעתית וייעול האכיפה כלפי עבירות סמים, אותן מבקש אמצעי החילוט להגשים באמצעות פגיעה כלכלית במבצעה, וזאת מתוך הרווח הכלכלי הצומח מעבירות אלו מהווה מניע מרכזי לביצוע... בהתאם, ולנוכח 'הקושי לייחס סכום פלוני לעסקת סמים', כלשון דברי ההסבר להצעת החוק, עוגנו בפקודת הסמים המסוכנים חזקות המעבירות את נטל ההוכחה לעניין מקור הרכוש שחילוטו מתבקש והבעלות עליו, אל כתפי אדם שהוכרז כסוחר סמים (הצעת החוק). במסגרת זאת, קובע סעיף 31(6) לפקודה, כי רכוש של סוחר סמים ייראה כרכוש שהושג בעבירה של עסקת סמים, אלא אם כן הוכיח, בין היתר, כי האמצעים להשגת הרכוש היו חוקיים. לעניין זה, ממשיך הסעיף וקובע, כי כל רכוש שנמצא בחזקתו או בחשבונו של סוחר סמים ייראה כרכוש שלו, אלא אם כן הוכיח שהרכוש הוא של זולתו. בהקשר זה, הובהר בפסיקה, כי נטל ההוכחה המוטל על כתפי סוחר הסמים להפריך חזקות אלו, הינו ברמה של הטיית מאזן ההסתברויות לטובתו..."

יישום בנסיבות מקרנו

אמנם, למבקש, הנאשם, עומדת חזקת החפות כל עוד לא הוכחה אשמתו מעבר לספק סביר. ואולם, נוכח החזקה הקיימת בפקודה ביחס לנכסים שנתפסו, שקיים לגביהם חשד שהם קשורים בביצוע עבירות סמים, על הנאשם לסתור חזקה זו על-פי מאזן ההסתברויות.

אלא שבעניינו, לא עלה בידי הנאשם לעשות זאת. אבאר.

מחומר החקירה עולה ביחס לסמים, כי בהתאם למידע שהגיע למשטרה וביסס חשד לכך שהנאשם מסליק סמים באזורים שונים בבניין שבו הוא מתגורר (מדובר בקומפלקס דירות שיש לו מתקן חניה משותף החולש על מספר רחובות-להלן - **החניון**), הוצאו צו חיפוש וצו מעצר נגד הנאשם (צווים מיום 27.2.2020 שנחתמו ע"י חברי, סגן הנשיא כב' השופט מהנא). ביום 2.3.2020 בוצע חיפוש הן בחניון והן בדירתו של הנאשם. כוחות המשטרה מצאו בחניון סמים מסוג חשיש במשקל המגיע כדי 2 ק"ג מחולק ל-20 פלטות, כשהוא מוסלק בשני ארונות כיבוי אש (ר' למשל דו"ח פעולה של אבי מועלם מיום 2.3.2020). עוד עולה, כי על שתיים מהשקיות שנתפסו ובתוכם הסמים נמצאו טביעות אצבע של הנאשם (מעתיקים 8 ו-24) (ר' דו"ח בדיקה מיום 8.3.2020 וכן שני טפסי זיהוי ט"א מימים 5.3.2020 ו-11.3.2020). לא למותר לציין, כי בתיק קיימת חוות דעת של מעבדת הסמים (מיום 4.3.2020).

אשר לכספים, לבקשת המשטרה, ניתנו ע"י חבריי, כב' השופטים אלעזר ביאלין ואורן סילברמן, שני צווים. האחד, צו לתפיסה והקפאת החשבונות הרלבנטיים מיום 1.3.2020, והשני, צו להמצאת נתונים ומסמכים הנוגעים לתנועות בחשבונות הבנק הרלבנטיים מיום 4.3.2020.

במזכר מסכם שכתרתו "תפיסת מזומן וחשבונות בנק אריאל אסולין" נרשם, כי בחשבון משותף אחד לבני הזוג, נמצאה יתרה שמקורה בתוכנית חסכון. אשר לחשבון מושא הבקשה, צוין כך:

"עו"ש 56,000 ₪ בזכות, חבויות בסך 70,000 ₪. מבדיקת החשבון בין התאריכים 31.1.2018 ועד 4.3.2020 עולים [במקור] מספר נקודות:

א. אין משיכות מזומן מחשבון זה

ב. הופקד לחשבון מזומנים בסך 112,750 ₪

ג. בין החודשים 08/19 ועד 03/20 הופקדו משכורות בסך 48,000 ₪ (8,000 ₪ בחודש) לחשבון מבנק מזרחי" (מזכר מאת עודד שמאע מיום 10.3.2020).

יצוין, כי עיון בדפי החשבון שצורפו למזכר האמור, מאששים את האמור במזכר.

במהלך החיפוש בדירת הנאשם, נמצא בתוך פח זבל במטבח סכום במזומן של 28,000 ₪, 2,000 דולר ו-50 אירוע. בנוסף נתפס במזווה עוד סך של 6,710 ₪ (דו"ח פעולה של איה לינדר מיום 27.2.2020).

הנאשם נחקר פעמים רבות במשטרה, ובכל חקירותיו שמר על זכות השתיקה - בימים 28.2.2020; 2.3.2020; 5.3.2020; 8.3.2020; 13.3.2020. ביום 16.3.2020 החליט הנאשם לדבר בחקירתו. כשעומת הנאשם עם העובדה שנמצאו טביעות אצבע שלו על שתי שקיות ובהן סמים בחניון, טען כי הוא עובד בעסק של ירקות כאורז, ומכאן המגע עם שקיות, ולעתים זורק מהאוטו חפצים שונים בחניון. על-פניו יש קושי לייחס משקל והגיון ממשי להסבר, נוכח מקום הימצאות הסמים במקומות מוסלקים היטב, באופן שמקשה לדמיין באופן סביר, שמישהו שתכנן את ההסלקה, יעשה דווקא שימוש בשתי שקיות אקראיות שהיו זרוקות בחניון. כמו-כן, הסברו של הנאשם לשתיקתו המתמשכת בחקירה הייתה, כי מחה בכך על התנהלות השוטרים המשפילה, לדבריו, כלפיו אשתו. לא היה לו הסבר מדוע כבש את גרסתו לכל אורך חקירותיו למרות שהוטחו בו החשדות והראיות. בנוסף, חקירת אשתו התרחשה רק ביום 3.3.2020, כך שהדבר אינו תומך בגרסתו לגבי סיבת שתיקתו, בוודאי לא בשני המועדים הראשונים בהם נחקר - 28.2.2020 ו-2.3.2020.

אשר לאשת הנאשם, היא נחקרה ביום 3.3.2020. היא נשאלה לגבי מקורות הכנסת המשפחה וסיפורה, כי אינה עובדת אלא לומדת, פירטה את עלות לימודיה השנתיים, את עלות מסגרת החינוך לבן הקטן, את עלות שכר הדירה (5,500 ₪ בחודש), וטענה, כי אינה יודעת מהו שכרו של הנאשם. כן טענה, כי הנאשם נותן לה מדי שבוע 200 ₪ והם מקבלים עזרה מהוריה ומקורבים נוספים. היא סירבה לפרט בכל הנוגע לעיסוקיו של הנאשם.

עינינו הרואות, כי בשלב זה, ועל-פי חומרי החקירה שהוצגו לי, נסיבות מציאת הכספים המוסלקים במקומות שונים בבית;

סכומיהם הגבוהים; מציאת טביעות אצבע של הנאשם על שתיים משקיות הסמים שנמצאו **מוסלקות בקפידה בארונות חשמל** בחניון מתחת לביתו; שתיקתו הממושכת של הנאשם וגרסתו הכבושה, שעל-פניו אינה משכנעת, וכן הגרסה הלקונית והלא-הגייונית שהעלתה אשתו, אין בהם כדי לסתור, בשלב זה, את החזקה כי הכספים הושגו בזיקה לעבירות הסמים המיוחסות לנאשם.

זאת ועוד. גם לאחר שעיינתי בכל המסמכים שהגיש הנאשם, וגם לאחר שמיעת עדותו לפניי, לא עלה בידו לשכנע במידה הנדרשת כעת (מאזן ההסתברויות), כי הכספים שנתפסו אינם קשורים לסמים. הנאשם עצמו אינו חולק, כי הוצאותיו עולות בהרבה על הכנסותיו המוצהרות. ההסברים לגבי הלוואות, סיוע מהורים ו"טיפים" מעבודתו כאורז, אין בהן לגשר על הפערים הניכרים בין הכנסות להוצאות - ההיפך מכך. מעבר לכך, מדוע יבחר לקבל את משכורתו במזומן - לא קיבלתי תשובה כלשהי לשאלה זו, והנאשם לא ידע להסביר את עצמו בהקשר זה (פרו' עמ' 7, ש' 6, ש' 32), ומדוע ישמש "שותף סמוי" לעסק הירקות, לאחר שהשקיע בו עשרות אלפי שקלים (ר' חקירת בני אמסלם, ש' 31-29). מכל אלה ניתן ללמוד, כי פני הדברים אינם כפי שהנאשם מציגם מבחינת מקורות הכנסתו השונים.

יוצא, אפוא, כי לא שוכנעתי מטענות הנאשם, כי הרכוש שנתפס תמים הוא, וכי אין לו קשר לעבירת הסמים בה מואשם.

עם זאת, ולצד תכליות התפיסה, יש לקחת בחשבון את הנזקים הרבים הנגרמים לנאשם ולמשפחתו, כמו-גם את חזקת החפות העומדת לו, ואת היות זכות הקניין זכות חוקתית על-חוקית [ר' למשל: בש"פ 1359/17 מ"י נ' **ברוך** (מיום 15.3.2017)].

מעבר לכך, יש לקחת בחשבון את המחדל, עליו אין מחלוקת, מצד המאשימה, שלא בקשה את הארכת התפוסים עם הגשת כתב האישום, ושלא הגישה את הבקשה לסעדים זמניים במועד ואף לא בדרך המלך. **אעיר ואדגיש, כי הדרך שבה בחרה המאשימה להגיש את בקשה לסעדים זמניים - כנספח לתגובה ובאיחור, מבלי לבקש את רשותו של בית המשפט - אינה ראויה כלל ועיקר.** אלא שאין די במחדל זה, כדי להביא לאיין תוקף ההחזקה בתפוסים, הן לנוכח ההלכה הידועה, שסדרי דין אינם חזות הכל, במיוחד בהתחשב בתכליות פקודת הסמים בהקשר זה, והן לנוכח המצב שבו, עם הגשת כתב האישום המאשימה הודיעה בריש גלי על כוונתה להכריז על הנאשם סוחר סמים ולחלט את הרכוש, כשלנאשם ניתנה ההזדמנות להתגונן כלפי טענה זו, כפי שעשה בפועל. בהקשר לשני העניינים שהעליתי ראו: ע"פ 170/07 **מטיס** נ' מ"י (מיום 19.11.2007) (פסקאות 8-9).

לפיכך, אני קובע את הדברים הבאים:

- א. כל הכספים שנתפסו יוותרו בידי המדינה עד לתום ההליכים;
- ב. בהתחשב בסכום המזומן שהופקד לחשבון (למעלה מ-100,000 ₪) ויתרת הזכות בעת תפיסתו (כ-60,000 ₪), תפיסת החשבון ועיקולו יוסרו בכפוף להפקדה 40,000 ₪ בקופת בית המשפט בתוך 10 ימים מעת מתן החלטה זו. היה ולא תבוצע ההפקדה, העיקול יעמוד בתוקפו עד לתום ההליכים;
- ג. ככל שהמדינה תעתיק את התוכן הרלבנטי מהטלפונים שנתפסו ומפורטים בבקשת החילוץ שבכתב האישום, וככל

שהנאשם יחתום על הצהרה לפיה לא תהיה לו כל טענה בדבר כלל הראיה הטובה ביותר בהקשר לפלטי הטלפון, ניתן יהיה להשיב את הטלפונים לנאשם, וזאת בתוך 20 יום מעת מתן החלטה זו.

אזכיר למען הזהירות, כי קביעותיי אינן נוגעות לתיק העיקרי ואין להן השלכה עליו, הואיל ובמסגרתו, עומדת לנאשם חזקת החפות, והחלטתי מתבססת על חומרי החקירה שהוצגו ועל הטענות המשפטיים שהושמעו, מבלי שהראיות נבחנו במבחנים המקובלים של ההליך הפלילי העיקרי.

זכות ערר כחוק.

המזכירות תשלח לצדדים. התיקים יוחזרו לתביעה.

ניתנה היום, מוצ"ש כ"ח כ"ט סיוון תש"פ, 20 ביוני 21 יוני 2020, בהעדר הצדדים.